GAZETA KRAKOWSKA

Nro 100.

Z KRAKOWA dnia 16 GRUDNIA 1829 ROKU we SRODĘ.

Z Petersburga d. 11 Listopada D. K.

(Z Ruskiego Inwalida.)

Traktat Pokoju *między Rossyią i Portą.*

My Mikołay Pierwszy, z Bożey łaski Cesarz i Samodzierzca Wszech Rossyyski, Moskiewski, Kijowski, Włodzimierski, Nowogrodzki; Car Kazański, Car Astrachański, Król Polski, Car Sybirski, Car Chersonezu Taurytskiego, Pan Pskowa i Wielki Xiążę Smoleński, Litewski, Wołyński, Podolski i Finlandzki; Xiążę Estoński, Inflantski, Kurlandzki i Semigalski, Zmudzki, Białostocki, Karelski, Twerski, Jugorski, Permski, Wiatski, Bulgarski i innych, Pan i Wielki Xiążę Niższego Nowogrodu, Czerniechowski, Riazański, Połock, Rostowski, Jarosławski, Biełozerski, Udorski, Obdorski, Kondyyski, Witebski, Mścisławski, Władca wszystkich stron północnych, Pan Iweryi, Kartalinii, Georgii, Kabardyi i obwodu Ormiańskiego, Xiążę dziedziczny i Zwierzchnik Xiążąt Czerkaskich, Gorskich i innych; Następca Norwegii, Xiążę Szlezwick-Holsztyński, Stormarski, Dithmarski, Oldenburgski i t. d. i t. d. i t. d. Czyniemy ninieyszem wiadomo wszystkim, komu o tem wiedzieć należy, iż dnia 2 (14) Września 1829 roku, został ustanowiony i zawarty między Nami a Nayiaśnieyszym Cesarzem Ottomanów, Wielkim i wielce szanownym między świetnemi Sułtanami, Królem Mekki i Medyny, Obrońcą świętego miasta Jerozolimy, Królem i Cesarzem prowincyy bardzo obszernych zamieszkanych w Europie i w Azyi nad morzami Czarnem i Białem, Nayiaśnieyszym, potężnym i wielkim Cesarzem, Sułtanem synem Sułtanów, Królem synem Królów, Sułtanem Mahmud Han, Synem Sułtana Abdul-Hamid-Hana w skutek pełnomocnictw danych z iedney i drugiey strony, to iest: z Naszey strony Jaśnie Wielmożnemu Hrabiemu Janowi Diebitschowi Zabałkańskiemu, Naszemu Feldmarszałkowi i Jenerał-Adjutantowi, Dowódcy Naczelnemu Naszego drugiego woyska, Szef wi pułku iego Imienia, Członkowi Rady Państwa, Kawalerowi orderów Rossyyskich, Kawalerowi orderów Cesarstwa Austryiackiego, Maryi Teressy i wielkiego Krzyża orderu Leopolda, Kawalerowi orderów Pruskich, Orła Czarnego i czerwonego pierwszey klassy, tudzież orderu za zasługę; ozdobionego złotą szpadą, wysadzaną dyamentami, z napisem: „za waleczność" ... za kampanię roku 1812

i 1814, za wzięcie Paryża, i z roku 1826, 1827 i 1828, za woynę przeciw Persom, a ze strony Cesarza Jmci Ottomańskiego, Jaśnie Wielmożnym i wielce szanownym: Mehemedowi Sadık Effendemu, rzeczywistemu Wielkiemu Defterdarowi Wysokiey Porty Ottomańskiey i Abdul Kadir Bejowi, Kazi-Askierowi Anatolii, traktat wiecznego pokoiu; zawieraiący szesnaście Artykułów, których brzmienie, słowo w słowo iest iak następuie:

W Imie Wszechmocnego BOGA!

Nayiaśnieyszy i potężny Cesarz Wszech Rossyy i Jego Wysokość potężny Cesarz Ottomański, powodowani równą chęcią położenia końca nieszczęściom woyny, a przywrócenia pokoiu, przyiaźni i dobrego między Ich Państwami porozumienia na stałych i niewzruszonych zasadach, iednomyślnie postanowili zbawienne to dzieło powierzyć troskliwości i kierunkowi obustronnych swoich pełnomocników, to iest: N. Cesarz Jmć Wszech Rossyy Hrabiemu Diebietsch etc. etc. który na mocy Naywyższego pełnomocnictwa, iakiem iest opatrzony, wyznaczył i mianował pełnomocnikami Dworu Cesarsko-Rossyyskiego Hrabiego Alexego Orłow etc. etc. i Hrabiego Fryderyka Pahlen, a N. Cesarz Ottomański, Panów Mehemeda Sadıka Effendego, rzeczywistego wielkiego Defterdara Porty Ottomańskiey i Abdula Kadıra Beja, Kadi-Askera (naywyższego Sędziego) Anatolij, którzy zgromadzili się w mieście Adryanopolu, i po wymianie swych pełnomocnictw zgodzili się na artykuły następuiące:

Artykuł I. Wszelka nieprzyiaźń i zatarga, które dotąd były między obudwoma Państwami, maią od tego dnia ustać tak na lądzie, iako też na wodzie, a pokóy, przyiaźń i dobre porozumienie między N. Cesarzem i Padiszachem Wszech Rossyi i Jego Wysokością Cesarzem i Padiszachem Ottomańskim, między Ich Sukcessorami i Następcami tronu, tudzież między Ich Państwami, maią panować na wieczne czasy. Obiedwie układaiące się Strony zwrócą szczególną troskliwość na unikanie wszystkiego, coby nieporozumienie między ubustronnemi poddanemi ponowić mogło. Sumiennie wypełnią wszystkie warunki ninieyszego traktatu pokoiu, i podobnież czuwać będą, aby pośrednio lub bezpośrednio przeciw niemu nie działano.

Art: II. N. Cesarz i Padiszach Wszech Rossyy, w zamiarze okazania Jego Wysokości Cesarzowi i Padiszachowi Ottomańskiemu dowodu szczerości przyiacielskich swoich uczuć, wydaie na powrót Wysokiey Porcie Xięztwo Multan w rozciągłości, iak się znaydowało przed zaczęciem woyny, które teraźnieyszy traktat pokoiu koniec położył. J. C. Mość wydaie podobnież Xięztwo Wołoszczyzny, Banat Krajowy bez żadnego wyiątku, Bulgaryią i kray Dobrudsza od Dunaiu aż do morza, wraz z Sylistryią, Hirsową, Matszynem, Isakczą, Tulszą, Babadagh, Bazarczyk, Warną, Prawodi i innemi miastami, miasteczkami i wsiami, które obeymuie, całą rozciągłość Bałkanu od Emineh-Burnu do Kazanu, cały kray od gór Bałkańskich aż do morza, wraz z Selimno, Jamboli, Aidos, Karnabad, Mezembryą, Achioliu, Burgas, Sizopolis, Kirk-klissi, miasto Adryanopol, Lule-Burgas, a nakoniec wszystkie miasta, miasteczka i wsie, zgoła wszystkie mieysca, które woyska Rossyyskie zaięły w Rumelii.

Art: III. Prut będzie odtąd także stanowił granicę między obudwoma Państwami od mieysca, w którem ta rzeka dotyka kray Multan, aż do połączenia się iey z Dunaiem,

Od tego zas mieysca liniia graniczna iść będzie korytem Dunaiu aż do uyścia St. Georgy tak, iż wszystkie wyspy utworzone rozmaitemi odnogami tey rzeki pozostaną w posiadaniu Rossyi. Prawy brzeg Dunaiu zostanie iak dawniey, w posiadaniu Porty Ottomańskiey. Wszelako zgodzono się, aby ten prawy brzeg zacząwszy od mieysca, gdzie odnoga Dunaju zwana St. Georg, odłącza się od odnogi zwaney Sulinch, w odległości dwóch godzin drogi od rzeki został nie zamieszkany, i aby tam żadney iakieykolwiek bądź osady nie zakładano; podobnież na wyspach, zostaiących w posiadaniu Państwa Rossyyskiego, prócz założyć się maiących kwarantan, nie ma bydź wolno tworzyć ani inną iaką osadę, ani szańce. Statki kupieckie obudwòch Mocarstw maią mieć prawo płynienia po całym Dunaiu. Te, które maią banderę Ottomańską, mogą z wolnością zawiiać do uyść Kilia i Sulinch, gdy tymczasem uyście St. Georg iest wspólnem dla statków woiennych i kupieckich obudwóch układaiących się Mocarstw. Statki woienne Rossyyskie płynąc w górę Dunaiu nie mogą przechodzić mieysca połączenia się tey rzeki z Prutem.

Art: IV. Gdy Georgia, Imerycya, Mingrelia, Guriel i niektóre inne prowincyie Kaukazkie, od wielu lat i na wieczne czasy są połączone z Państwem Rossyyskiem, i gdy to Państwo przez traktat zawarty dnia 10 (22) Lutego 1828 w Turkmanszai z Persyą nabyło oraz Chanaty Erywański i Nachitszewański, przeto obadwa układaiące się Mocarstwa uznały potrzebę zrobienia na tey całey linii granicy między swoiemi kraiami, ściśle oznaczoney i przyzwoitey dla uniknienia wszelkich przyszłych zatargów. Wzięły oraz na uwagę środki, iakie są potrzebne dla skutecznego przeszkodzenia napadom i rozboiom, które dotąd przez ościenne pokolenia ludów wykonane były, i tak często stosunki przyiaźni i dobrego sąsiedztwa nadwerężały. Tym celem zgodzono się uznać odtąd za granicę między kraiami Dworu Cesarsko-Rossyyskiego i kraiami Porty Ottomańskiey w Azyi liniią, która idąc teraznieyszą granicą od Guriel aż do Czarnego morza, ciągnie się daley aż do granicy Imerycyi, a ztamtąd w nayprostszym kierunku aż do mieysca, gdzie granice Baszostw Achalcykskiego i Karskiego łączą się z granicami Georgii, tak, iż miasto Achalcyk i warownia Achalkalaki w odległości niemniey iak dwóch godzin drogi ku północy i w obrębie tey linii zostawione bydź powinny. Wszystkie terrytorya, położone na południe i zachód tey linii demarkacyyney w kierunku Baszostw Karskiego i Trapezuntskiego, wraz z większą częścią Baszostwa Achalcykskiego, maią na wieczne czasy pozostać pod panowaniem Wysokiey Porty; terrytorya zaś położone na północ i wschód rzeczoney linii w kierunku Georgii, Imerycyi i Guriel, tudzież całe pobrzeże Czarnego morza aż do uyścia Kubanu, wraz z portem St. Nikolas maią na wieczne czasy pozostać pod panowaniem Państwa Rossyyskiego. W skutku czego Dwór Cesarsko-Rossyyski oddaie na powrót wysokiey Porcie: resztę Baszostwa Achalcykskiego, miasto i Baszostwo Kars, miasto i Baszostwo Baiazed, miasto i Baszoswo Erzerum iakoteż wszystkie przez woyska Rossyyskie zaiętę mieysca, które się znayduią za liniią wyżey wskazaną.

Art: V. Gdy Xięztwa Multan i Wołoszczyzny stosownie do kapitulacyi oddały się pod zwierzchnią lenna władzę Wysokiey Porty, a Rossyia pomyślność ich zaręczyła, rozumie się więc iż zatrzymaią wszystkie przywileie i swobody, które im albo przez zawarte między obudwoma Państwami traktaty, albo przez wydane w różnych czasach Hattiszerify udzielone zostały. W skutku czego maią

bez przeszkody wykonywać swoie obrządki, oraz używać zupełnego bezpieczeństwa, niepodległey Administracyi narodowey i zupełney wolności handlowey. Przydane do dawnieyszych opisów zastrzeżenia, które uznano za potrzebne, aby obudwom tym prowincyom zapewnić używanie praw ich, są obięte w dołączonym oddzielnym akcie, który składa część niniéyszego traktatu, i iako taki ma bydź uważanym.

Art: VI. Gdy okoliczności, które zaszły od czasu zawarcia umowy Akermańskiey, nie dozwoliły Wysokiey Porcie zaiąć się bez zwłoki uskutecznieniem zastrzeżeń oddzielnego aktu, który się tycze Serwii, i załączony iest do V Artykułu wspomnioney umowy, obowiązuie się przeto nayuroczyściey wypełnić ie bez naymnieyszey zwłoki z naysumiennieyszą dokładnością, a mianowicie przystąpić do niezwłocznego wydania 6ciu powiatów oderwanych od Serwii, aby tym sposobem zapewnić na zawsze pomyślność tego wiernego i posłusznego narodu. Firman opatrzony hattiszeryfem (własnoręcznym podpisem Sułtana), nakazuiący uskutecznienie wzmiankowanych zastrzeżeń, ma bydź Dworowi Cesarsko-Rossyyskiemu w przeciągu iednego miesiąca, rachuiąc od podpisania niniéyszego traktatu pokoiu, wydany i urzędownie udzielony.

Art: VII. Poddani Rossyyscy maią w całey rozciągłości Państwa Ottomańskiego tak na lądzie iak na wodzie używać zupełney i nieścieśnioney wolności handlowey, która iest im zapewniona zawartemi w dawnieyszych czasach traktatami między obudwoma układaiącemi się Mocarstwami. Wolność ta handlowa nie może doznawać żadnego nadwerężenia, i w żadnym razie i pod żadnym pozorem nie ma bydź iey czyniona iakowa przeszkoda, bądź przez iaki rozkaz lub iakie ścieśnienie, albo w skutku iakowego urządzenia lub środka, pochodzącego od władzy administracyyney lub zewnętrznego prawodawstwa. Rossyyscy poddani, statki i towary maią bydź zasłonieni od wszelkiego gwałtu i wszelkiego ucisku. Pierwsi maią zostawać pod wyłączną iuryzdykcyą i policyią Ministra i Konsulów Rossyyskich; statki Rossyyskie nie mogą nigdy podlegać iakowemu przeglądaniu władz Ottomańskich ani na otwartém morzu, ani w iakowym porcie lub przystani, zostaiących pod zwierzchnictwem Wysokiey Porty; wszystkie i wszelkie towary i rzeczy handlowe, należące do poddanego Rossyyskiego, po zapłacie cła taryffą oznaczonego, mogą bydź wolno przedawane, składane do magazynów właścicieli lub konsygnataryuszów, albo też sprowadzane na inny statek iakiegokolwiek bądź narodu; w tym zaś przypadku poddany Rossyyski nie będzie obowiązany donosić o tem władzom mieyscowym, ani tém mniey prosić o stosowne pozwolenie. Wyraźnie zgodzono się, iż zboże wyprowadzane z Rossyi używać będzie tych samych przywileiów, i wolne iego przewiezienie nie ma nigdy i pod żadnym pozorem doznawać naymnieyszey trudności lub przeszkody. Wysoka Porta obowiązuie się oraz czuwać troskliwie nad tem, aby handel i żegluga szczególniey na Czarnem morzu nie doznawały iakiegokolwiek zatamowania. Tym celem uznaie ona i oświadcza, iż przeyście kanału Stambulskiego i cieśniny morskiey Dardanellów iest zupełnie wolnem i otwartem dla okrętów Rossyyskich pod banderą handlową, bez względu czyli maią ładunek lub nie, czyli płynąc z Czarnego morza chcą weyść na Środziemne, albo też płynąc z morza Środziemnego chcą weyść na Czarne. Okręty te, ieśli są statkami handlowemi, iakieykolwiek bądź wielkości i mogące wziąść iakąkolwiek liczbę beczek ładunku, nie mogą bydź wystawione na

żadną przeszkodę lub na żadne iakiekolwiek uciemiężenie, iak wyżey przepisano. Obadwa Dwory porozumieią się względem naystosownieyszych środków do uniknienia wszelkiey zwłoki w wydawaniu potrzebnych papierów okrętowych. Na mocy teyże zasady ogłasza się przeyście kanału Stambulskiego i ciaśniny morskiey Dardanellow wolnem i otwartem dla wszystkich statkow handlowych Mocarstw, które znayduią się w stanie pokoiu a Wysoką Portą, czyli są przeznaczone do portów Rossyyskich nad morzem Czarnem, lub z nich przybywaią, czyli maią ładunek lub nie maią, pod temi samemi warunkami, iakie są ustanowione dla okrętów pod banderą Rossyyską. Nakoniec przyznaiąc Porta Dworowi Cesarsko - Rossyyskiemu prawo zapewnienia sobie rękoymi tey zupełney wolności handlu i żeglugi na morzu Czarnem, oświadcza uroczyście, iż z swoiey strony nigdy i pod żadnym iakimkolwiek pozorem nie będzie iey czynić naymnieyszey przeszkody. Mianowicie przyrzeka, iż odtąd nigdy nie zechce zatrzymać statków, czyli maią ładunek lub nie, czyli są pod banderą Rossyyską lub należą do innych narodów, z którémi Państwo Ottomańskie nie znayduie się w iawnym stanie woyny, czyli przechodzą przez kanał Stambulski i ciaśninę Dardanelską dla udania się z morza Czarnego na Środziemne lub z Srzódziemnego do portów Rossyyskich nad morzem Czarnem. A gdyby, od czego Bóg niech raczy strzedz, iakie z obiętych ninieyszym artykułem zastrzeżeń doznało nadwerężenia, a reklamacye Ministra Rossyyskiego w tey mierze, nie otrzymały zupełnego i spiesznego zadosyć uczynienia, w tym razie przyznaie Wysoka Porta Dworow. Cesarsko - Rossyyskiemu prawo poczytania takiego zerwania traktatu za czynny krok nieprzyiacielski, i przedsięwzięcia niezwłocznie odwetu względem Państwa Ottomańskiego.

Art: VIII. Gdy układy zastrzeżone w dawnieyszych czasach artykułem IV umowy Akermańskiey względem uregułowania i obrachunku reklamacyy czynionych przez respect. poddanych i kupców o wynagrodzenie strat poniesionych w rozmaitych epokach po woynie 1806 r., nie zostały przywiedzione do skutku, a handel Rossyyski od czasu zawarcia wspomnioney umowy przez środki użyte względem żeglugi na Bosforze doznał niedawno znaczney szkody, zgodzono się więc i postanowiono, aby Porta Ottomańska na wynagrodzenie tych szkód i strat zapłaciła Dworowi Cesarsko - Rossyyskiemu w ciągu 18 miesięcy w terminach późniey oznaczyć się maiących summę milion pięćkroć sto tysięcy dukatów, tak, iż wypłacenie tey summy położy koniec wszystkim respective reklamacyom lub pretensyom obudwóch układaiących się Mocarstw w powyżey wymienioney okoliczności.

Art: IX Gdy przedłużone trwanie woyny, którą teraźnieyszy traktat pokoiu szczęśliwie kończy, zrządziło znaczne wydatki Dworowi Cesarsko-Rossyyskiemu, przeto Wysoka Porta uznaie potrzebę dania mu za to sprawiedliwego wynagrodzenia. Z tego powodu, oprócz odstąpienia małey postrzeżeni kraiu w Azyi, ktere w Artykule IV zastrzeżone zostało i które Dwór Cesarsko - Rossyyski na rachunek wspomnionego wynagrodzenia przyiąć zezwala, obowięzuie się Wysoka Porta wypłacić Mu summę pieniężną, którey ilość wspólnym układem ma bydź oznaczoną.

Art: X. Przystępuiąc zupełnie Wysoka Porta do opisów traktatu zawartego dnia 24 Czerwca (6 Lipca 1827) w Londynie między Rossyią, Wielką Brytanią i Francyią, przystępuie również do Aktu zawartego dnia 10 (22) Marca 1829 r. między temiż Mocarstwami na zasadzie wspomnionego traktatu, który to Akt obeymuie szczegółowe przepi-

sy względem ostateczuego iego uskutecznienia. Zaraz po nastąpioney wymianie teraznieyszego traktatu pokoiu, mianować będzie Wysoka Porta pełnemocników, którzyby z pełnomocnikami Dworu Cesarsko-Rossyyskiego, tudzież Angielskiemi i Francuzkiemi zrobili układ względem sposobu uskutecznienia rzeczonych opisów ipostanowień.

Art: XI. Zaraz po podpisaniu traktatu pokoiu miedzy obudwoma Państwami i wymianie ratyfikacyi obudwóch Monarchów, przedsiewezmie Wysoka Porta potrzebne środki do spiesznego i sumiennego uskutecznienia obiętych w nim opisów, mianowicie Artykułów III i IV, które się tyczą granic, maiących oddzielać obadwa Państwa tak w Azyi, iakoteż w Europie, oraz Artykułów V i VI, ściągaiących się do Xięztw Multan i Wołoszczyzny, tudzież Serwii, a od chwili, kiedy te rozmaite artykuły będą mogły bydź uważane za uskuteczione, Dwór Cesarsko Rossyyski przystępować będzie do ustąpienia zkraiu Państwa Ottomańskiego, stosownie do zasad ustanowionych osobnym aktem, który składa część teraźnieyszego traktatu pokoiu. Aż do zupełnego ustąpienia z zaiętych terrytoryów, wprowadzona do nich teraz pod wpływem Dworu Cesarsko-Rossyyskiego administracyia i porządek rzeczy maią bydź utrzymane, i Wysoka Porta Ottomańska w żaden sposób nie będzie mogła wdawać się do nich.

Art: XII. Zaraz po podpisaniu nranieyszego traktatu pokoiu maią bydź wydane dowódcom obustronnych woysk tak na lądzie jak na wodzie, rozkazy zaprzestania kroków nieprzyiacielskich. Te, któreby zayść mogły po podpisaniu nranieyszego traktatu, maią bydź uważane za niebyłe, i w opisach iego nie sprawią żadney odmiany. Podobnież wszystko, coby w tym przeciągu czasu iednego lub drugiego z układaiących się Mocarstw zdobyć mogły, ma bydź bez nayrnnieyszey zwłoki wydanem.

Art: XIII. Wysokie układaiące się Mocarstwa przywracaiąc nawzaiem stosunki szczerey przyiaźni, nadaią powszechne przebaczenie i zupełna amnestyia tym wszystkim poddanym swoim wszelkiego stanu, którzy w ciągu szczęśliwie teraz ukończoney woyny należeli do działań woyskowych, lub swoiem postępowaniem, albo swoiemi zdaniami okazać mogli swoią przychylność do iednego lub drugiego z obudwóch układaiących się Mocarstw. W skutku czego, nikt z tych ludzi, ani co do osoby swoiey, ani co do maiątku swego, nie może bydź niepokeionym lub prześladowanym z powodu dawnieyszege swego postępowania, a gdy każdy z nich wróci do dawnieyszych swoich posiadłości, zapewnia się mu spokoyne ich używanie pod opieka praw, lub wolno mu pozbyć sie ich w przeciągu 18 miesięcy, dla udania się z rodziną i ruchomym maiątkiem do kraiu, który mu się podoba, nie będac wystawionym na reakcyie lub iakiekolwiek przeszkody. Daley, respective poddanym, osiadłym w terrytoryach oddanych na powrot Wysokiey Porcie, lub odstąpionych Dworowi Cesarsko-Rossyyskiemu, pozwolony będzie takiż termin 18 miesięcy, rachuiąc od wymiany zatwierdzenia nnnieyszego traktatu pokoiu, aby ieżeli to za przyzwoite osadzą, rozporządzili własnością swoią, nabytą przed woyną lub od czasu woyny, i z kapitałami swemi oraz z ruchomym maiątkiem udali się z kraiów iednego układaiącego się Mocarstwa do drugiego, i nawzaiem.

Art: XIV. Wszyscy jeńcy woienni, iakiego bądź narodu, stanu i płci, znayduiący się w obudwóch Państwach, maią bydź wydani natychmiast po wymianie zatwier-

dzeń ninieyszego traktatu pokoiu, i wròceni bez naymnieyszego wykupna lub zapłaty. Wyłączeni są Chrześciianie, którzy z własney swoiey woli przyięli wiarę Mahometańską w kraiach Wysokiey Porty i Mahometanie, którzy podobnież z własney swoiey woli przyięli wiarę Chrześciiańską w kraiach Państwa Rossyyskiego. Podobnież ma się postąpić względem poddanych Rossyyskich, którzyby po podpisaniu ninieyszego traktatu pokoiu dostali się iakim sposobem w niewolę, i w kraiach Wysokiey Porty znaydować się mogli. Dwór Cesarsko-Rossyyski przyrzeka podobnież postąpić względem poddanych Wysokiey Porty. Nie będzie żądany żaden zwrot summ, które obiedwie układaiące się Strony wydały na utrzymanie ieńców. Każda z nich opatrzy ich we wszystko, co im potrzeba do podróży aż do granicy, gdzie przez obustronnie mianowanych Kommissarzy zostaną wymienieni.

Art: XV. Wszystkie traktaty, umowy i opisy, iakie w rożnych epokach między Dworem Cesarsko-Rossyyskim, a Wysoką Portą Ottomańską ustanowione i zawarte zostały, potwierdzaią się w zupełney swoiey mocy i ważności, oprócz artykułów, które ninieyszym traktatem pokoiu są zniesione, i obiedwie układaiące się Strony, obowięzuią się przestrzegać ie sumiennie i nienaruszenie.

Art: XVI. Ninieyszy traktat pokoiu ma bydź przez obadwa układaiące się Dwory zatwierdzonym, a wymiana zatwierdzeń między respective Pełnomocnikami nastąpi w przeciągu sześciu tygodni, lub prędzey, ieźli bydź może.

Ninieyszy akt pokoiu, obeymuiący szesnaście artykułów, ktòremu wymiana respective zatwierdzeń w terminie wyżey oznaczonym ostatni koniec położy, został na mocy naszych pełnomocnictw przez nas podpisanym i pieczęcią opatrzonym, i wymienionym za inny iednobrzmiący, który przez wspomnionych Pełnomocników Wysokiey Porty Ottomańskiey podpisany i pieczęciami ich opatrzony został.

Działo się w Adryanopolu dnia 2 (14) Września 1829.

(podpisano) na Oryginale danym Pełnomocnikom Tureckim:)

(L. S.) Hrabia Alexy *Orłow.*

(L. S.) Hrabia F. *de Pahlen.*

Po zupełnem rozważeniu powyższego wiecznego pokoiu My Cesarz potwierdzili i ratyfikowali go, iakoż przyymuiąc go za dobry, potwierdzamy i ratyfikuiemy go w całey iego osnowie przyrzekaiąc Cesarskiem Naszem słowem za Nas i Następców naszych że wszystko co w tym traktacie ustanowione, uskutecznione będzie przez Nas iak nayściśley. W dowod czego podpisaliśmy własnoręcznie ninieyszą ratyfikacyią i poleciliśmy zatwierdzić ią Naszą Cesarską pieczęcią.— Dano w Petersburgu dnia 28 Września 1829 roku, a 4 Naszego Panowania.

Pod Aktem podpisano własną N. Pana ręką:

MIKOŁAY.

Kontrasygnował: Vicekanclerz Hrabia *Nesselrode.*

(Akt oddzielny względem Xięztw Multan i Wołoszczyzny umieściemy w przyszłym Numerze.)

Z Paryża d. 30 Listopada.

Wczoray po Mszy S. mieli u Króla prywatne posłuchania Poseł Rossyyski i Xiążę Valmy. Onegday w wieczór naradzali się Ministrowie u morskiego Ministra.

Ztowarzyszenie Paryzkie przeciw nieprawnem podatkom, składa się z kilkunastu tysięcy nayznakomitszych mężów.

Woysko nasze liczy 20,000 officerów i 200,000 żołnierzy. Pierwsi składaią się z 10,000 od 18 do 20 lat, 5000 od 25 do 30 lat, 2500 od 30 do 35 lat, a 2500 starszych nad 35 lat. Pomiędzy żołnierzami znayduie się 104,000 synów obywatelskich, którzy własnym kosztem służą, 48,000 zastępców i 48,000 ochotników lub na nowo pozostałych w służbie. Z synów obywatelskich przynaymniey 40 000 umieią czytać i pisać. Jedno z pism tuteyszych wnosi z tych podań, że woysko Francuzkie nie iest wcale zdolne do popierania przeciwnych narodowi planów lub przeciw obywatelom broniącym konstytucyi po nieprzyiacielsku postępować.

Nasi Kontrarewolucyoniści rozpoczęli teraz sprawę przeciw historyi: gdyż zapozwali przed sąd Kupca Brechon, że miał na zasłonie piecowey odmalowaną bitwę pod Austerlitz z trzechkolorową chorągwią. Prefekt Policyi Mangin ma szczególnieyszy wstręt do umieiętności naturalnych. Dwugłowna Rita-Chrystyna nie była, iak wiadomo z iego rozkazu publicznie pokazywana, a gdy umarła kazał ią w 24 godzin pogrzebać, tak iż potrzeba było pośrednictwa Prefekta Paryzkiego, aby ten interessu gry twor oddany mógł bydź pod rozbiór anatomiczny.

Xiężna Berry powróciła tu onegday. NN. Królestwo Ichmość Neapolu oycy i Królowa Hiszpańska udali się dnia 20 o godzinie 11 przed południem w podróż z Barcelony do Madrytu.

Hr. Posse, dawniey Poseł Szwedzki przy Dworze Neapolitańskim, który ożenił się z córką Lucyana Bonapartego, odpłynął dnia 13 b. m. na Amerykańskim pocztowym statku do Nowego jorku. Jak zapewniaią, ma on bydź ważnemi zleceniami od C. s. Rossyyskiego Dworu upoważniony. Uda się naprzód do Mexyku, potem Buenos-Ayres, Chili, Peru, a powróci przez Kolumbiią. Zdaie się, iż Gabinet Petersburgski zamyśla z rzeczonemi kraiami zawrzeć handlowe związki.

Z Madrytu d. 10 Listopada.
(Z Monitora Paryzkiego.)

Wielkie pytanie względem ogłoszenia powszechnego przebaczenia, zostało nakoniec pomyślnie rozstrzygnione. Jak zapewniaią, następuiące tylko osoby będą z pod niego wyięte: 1) Hersztowie buntu na wyspie Leon, którzy d. 1 Stycznia 1820 konstytucyią ogłosili; 2) osoby, które d. 7 Marca tegoż roku w Madrycie Króla do zaprzysiężenia konstytucyi przymusiły; 3) osoby, które na zgromadzeniu Stanów w Sewilli wniesły złożenie Króla z tronu.

Izba handlowa Barcelonska złożyła Królowey w darze serwis srebrny i płaszcz Królewski, co wszystko 300.000 pezetas (75,000 talarów) kosztowało. Miasto Walencyia udaruie ią dyamentową opaską.

Arcybiskup Santiagu (Komposteli) (który słuchał spowiedzi Jenerała Eguia przed oderznieciem mu ręki, wydał potem okolnik do Biskupów, w którym mieni bydź sprawcami piekielney machiny, wymierzoney na życie rzeczonego Jenerała, członki taynego towarzystwa, i dodaie, że jeszcze nieczas do ogłoszenia przebaczenia.

Z Lizbony d. 14 Listopada.

Doniesienia, które tu bryg Restaurador z Madeiry przywiózł, nie są zaspokaiącemi. Gubernator donosi, że codziennie zwiększaią się stronnicy Donna Maryi i lękać się należy powszechnego powstania. Rząd uważa Gubernatora za słabego i myśli wysłać na iego mieysce, nie bacząc, że ma 8ro dzieci, innego.

DODATEK
DO N^ro 100.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 16 GRUDNIA 1829 ROKU we SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na 0° r.	Therm: czyli stopień ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Grud: god:		cali lin:	stopnie	stop:			
	7	28 0, 124	—12. 2	94	Wschodni słaby	Pochmurno	
	12	,, 0, 186	— 6. 0	87	,, ,,	Pogoda z Chmur:	
12.	3	,, 0, 148	— 7. 6	90	,, ,,	Chmury	
	9	,, 0, 472	— 8. 0	94	Połud: Ws. słaby	Pogoda	
	7	,, 0, 473	—13. 6	92	Wschodni słaby	Pogoda	Mgła
13.	12	,, 0, 660	— 7. 1	89	Połud: Ws. słaby	,, ,,	
	3	,, 0, 615	— 6. 8	90	,, ,,	,, ,,	
	9	,, 0, 637	—11. 0	95	Południowy słaby	,, ,,	Mgła
	7	,, 0, 660	—12. 6	95	żaden	Mgła	
14.	12	,, 0, 497	— 8. 2	91	Połn: Ws. słaby	Pogoda	
	3	,, 0, 467	— 8. 0	89	,, ,,	,, ,,	
	9	,, 0, 426	—12. 0	95	,, ,,	,, ,,	Mgła

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

— *Z Krakowa.* —

W tych dniach nadeszła tu bolesna wiadomość z Wiednia, że JW. Jmć X. Jan Paweł Woronicz, Arcybiskup Warszawski, i Prymas Królestwa Polskiego, d. 7 b. m. zakończył tam życie.

Z Saxonii d. 30 Listopada.

Seym, który zgromadzi się na początku przyszłego roku w Dreznie, zwraca powszechną uwagę i obiecuie wiele dobrego dla kraiu naszego.

Przez położenie Multan i Wołoszczyzny, w iakiem ie postawił pokóy Adryanopolski, otwieraią się pomyślnieysze dla handlu widoki. Bezpieczeństwo własności i osób zapewni w tych kraiach dobre mienie i ożywi handel. Z Tyflis nadeszła do Lipska wiadomość, że w Styczniu roku przyszłego miasto to spodziewać się może 50 Ormianów z Gruzynii.

Od roku 1812 nie mieliśmy tak wczesney zimy, iak teraznieyszego, która wszędzie wiele zrządziła nędzy.

W wielu okolicach naszego kraiu utrzymuią Włościanie na głównych i ubocznych drogach dzień i noc ogień i nie wpuszczaią nikogo do kraiu z Czech bez świadectwa zdrowia

Od granic Tureckich d. 22 Listopada.

W czynnościach i postanowieniach Porty zdaie się ciągle naywiększy zachodzić nieład; dotąd, oprócz wymuszonych przez Naczelnego Wodza Rossyyskiego, nie zaszło prawie żadne postanowienie żeby niebyło wkrótce odwołane. Ta okoliczność wyiaśnia postępowanie Baszy Skutary, który pewnie w tem mniemaniu działał, że Porta na pozór tylko wydaie swoie rozkazy. — Z okolic Tatar-Bazar nadchodzą ciągle doniesienia o ciągłych rabunkach i innych zdrożnościach żołnierzy Albańskich. — Rumeli-Valesi, który na mocy rozkazu Porty znaydował się w drodze do złączenia się z Baszą Skutary, zwrócił się za odebraniem innego rozkazu.

Po potyczce, która przy Petra niedaleko Tebów ze stratą Turków zaszła, korpus Gracki w liczbie 4000 ludzi udał się przeciw Atenom. Sądzą, iż ten korpus będzie dostatecznym do oczyszczenia całey Attyki z Turków. Wszystkie doniesienia, które o wewnętrznem położeniu Grecyi, a mianowicie Morei, nadchodzą, są zaspokaiaiące. Jest to dowodem iak baczny rząd nawet na zdziczały narod dobroczynnie działać może; teraz można naybezpieczniey przez Moreę przeieżdżać; wszyscy gońcy Jońscy przeieżdzaią do Stambułu przez Moreę i wewnetrzne związki są iak naystaranniey urządzone. Zadziwia to tem więcey że to nastąpiło w kraiu, w którym za rządu Tureckiego rozbiianie po drogach było zwyczaynem rzemiosłem. Urządzenie sił lądowey i morskiey idzie prędko i pomyślnie, i za rok mieć będzie Grecyia, iakkolwiek w szczupłych granicach, znaczną siłę morską i lądową. Handlowe związki koiarzą się znowu szybko i niektóre wyspy prowadzą iuż handel z Alexandryią. Przy tak pomyślnych widokach dla nowego kraiu ustąpienie Hr. Capodistrias z politycznego placu byłoby dla całego narodu nader dotkliwem. Zapewniaią, że ten Hrabia chce Grecyią opuścić, skoro przez wielkie Mocarstwa oznaczony będzie iego następca, pisał nawet w tey mierze do Londynu i oświadczył swoią gotowość złożyć natychmiast urząd Prezydenta, ieżeli obecność iego w Grecyi nie odpowiada zamiarom Mocarstw.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 17 Grudnia r. b., dane będzie nowe Drama w 3ch aktach, pod tytułem: *Zrzeczenie się i Miłość.* — Pomiędzy aktami P. Girbert z Jena, przez tuteysze przeieżdzaiący miasto, będzie miał zaszczyt dać się słyszeć na instrumencie zwanym *Harmonika Franklina.* Na zakończenie da się słyszeć na nowo wynalezionym *Dętym instrumencie o 22 klapach*, na którym każdy ton poiedynczo i akkord ośmiotonowy razem brać można.

W następuiącą zaś Niedzielę, to iest dnia 20 b. m. daną będzie zaszczytnie znana w całey Europie tak pod względem muzyki, iako też osnowy przedmiotu Romantyczno-komiczna Opera z muzyką P. Auber z Francuzkiey PP. Scribe i Delavigne przetłómaczona, pod tytułem: *Murarz i Szlósarz.* Dyrekcyia zaś Teatru nic niezaniedba co do przyzwoitego wystawienia tey sztuki iest potrzebnem, maiąc nadzieię przytem, że Szanowna Publiczność wieczór ten z zadowoleniem przepędzi.

UWIADOMIENIA.

Antoni Nejman Dentysta Sankt-Petersburgski, przeniósłszy się z dotychczasowego swojego mieszkania hotelu niegdy Szydłowskiego, na Stradom do domu P. Samelsona pod Nr Iszy przy moście Kazimirskim, ma honor rekomendować się Prześwietney Publiczności:

1) Może w krótkim czasie wyleczyć szkorbut, który zęby i dziąsła psuie, robi zgniliznę i wielki ból, tudzież nieprzyiemny zapach.

2) Może leczyć zepsute zęby i dziąsła, jako to: wypiekać, plombować lub zalewać dziurkowatość, robić one świeżemi i białemi, wypędzaiąc wszelką zgniliznę i nieprzyiemny zapach.

3) Może wyimować rozmaite zbolałe zęby z łatwością.

4) Jeżeli kto chce aby miał zęby wstawione, tedy ręczy iż moc onych j st odpowiednią naturalnym.

5) Może wkrótkim czasie oddalić ból zębów i wszelką boleść, iakaby tylko w ustach znaydować się mogła.

Biednych i ubogich deklaruie leczyć bez naymnieyszej zapłaty.

Zawiadomia się publiczność, iż Wexel wystawiony przez PP. Majewskiego i Młotkowskiego, kupców Warszawskich, w dniu 10 Lipca 1829 r. na summę Zp. 2700 na osobę P. Mikołaia Popowicza kupca także w Warszawie zamieszkałego, z terminem wypłaty na dzień 10 Lutego 1830 r. został na dniu 13 Sierpnia r. b. 1829 właścicielowi skradzionym. Ostrzega się zatem każde. o aby takowego Wexlu nabywać nie ważył się gdyż takowy iest umorzonym, i Summa nim obięta przeszła przez Akt urzędowy przed Regentem Kancellaryi Ziemiańskiey Woiewództwa Mazowieckiego P. Janem Felixem Wilskim, na dniu 2 Października r. b. 1829 zeznanym na osobę P. Jakoba Jaczmierskiego kupca Krakowskiego, summa przeto wzmiankowana na rzecz iego iest wypłacalną.

W Krakowie dnia 10 Grudnia 1829 r.

Jakób *Jaczmierski.*

Dnia 14 i 15 Grudnia 1829 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	14 —	13 15	12 —	11 —
— Żyta	10 —	9 15	9 —	8 —
— Jęczmienia	8 —	7 6	6 15	6 —
— Grochu	11 —	10 15	9 15	— —
— Owsa	4 10	4 6	4 —	— —
— Jagieł	22 15	21 —	20 —	19 —
— Rzepaku	24 —	20 —	19 —	18 —

LOTERYIA KRAIOWA.

W 377 Ciągnieniu dnia 16 Grudnia 1829 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięto z koła zostały Numera następuiące:

81. 78. 2. 44. 90.

Przyszłe 378 Ciągnienie dnia 23 Grudnia 1829 r. przypada.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Stósownie do Rozporządzenia Senatu Rządzącego z dnia 1 b. m. Nro 5432, podaie do publiczney wiadomości, iż gdy tentowana po drugi raz Licytacyia na wydzierżawienie Młynów Skarbowych Krakowskich dla braku Konkurentów skutku nie odniosła; przeto Wydział do takowey termin na dzień 2gi Stycznia 1830 godzinę 10tą z rana oznacza. Warunki głównieysze do tey Licytacyi lubo z Obwieszczeń są iuż wiadome, wszelako powtarzaią się, a mianowicie: 1mo Iż dzierżawa trwać ma od daty zatwierdzenia przez Senat Rządzący Protokułu Licytacyi do dnia ostatniego Maja 1836 r. 2do Licytacyia rozpocznie się od summy rocznego Czynszu Złp. 18,000. 3tio Chęć licytowania maiący złoży na vadium dziesiątą część powyższey summy, to iest Złp. 1800 i dopełni ie o tyle, o ile dziesiątey części summy wylicytowaney odpowiadać winno. 4to Dzierżawca złoży kaucyią całorocznemu Czynszowi odpowiadać maiącą w gotowiźnie, bądź fideiussoryczną. 5to Dzierżawca Młynów Skarbowych Krakowskich obowiązanym także będzie obiąć dzierżawę Młyna Mydlnickiego za summę rocznego czynszu 4000 Złp. Inne warunki chęć licytowania maiącym każdego czasu udzielone bydź mogą w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych, gdzie także Licytacyia przedsięwziętą będzie.

W Krakowie dnia 7 Grudnia 1829 r.

X. *Bystrzonowski.*

Gadomski, Sekr: Wydz.

W dniu 18 Grudnia 1829 r. o godzinie 10 ranney, na Kazimierzu przy Krakowie w domu pod L. 14, w drodze exekucyi Sądowey odbędzie się publiczna Licytacyia, iako to: sukien żydowskich, xiężek Hebrayskich, lichtarzów mosiężnych, łóżek, stołów, szafek, zwierciadełek, &c. Chęć licytowania maiących zaprasza się z gotowemi pieniądzmi.

W Krakowie dnia 10 Grudnia 1829 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

Pisarz Trybunału Cywilnego I. Instancyi Województ: Krakowskiego

Wiadomo czyni, iż dobra ziemskie Jaronowice, z ich przyległościami i przynależytościami, w gminie tegoż nazwiska, w Powiecie Jędrzeiowskim, Obwodzie Kieleckim, Województwie Krakowskiem położone, w których dobre grunta, las, dostateczne zabudowania dworskie i wieyskie znayduią się, prawem własności do Jana Hr. Leduchowskiego, Posła na Seym i Sędziego Pokoiu, w rzeczonych dobrach Jaronowice zamieszkałego, należące, w dzierżawney possessyi Franciszka Piotrowskiego teraz zostaiące, (o którey dzierżawy uchylenie, sprzedaż popieraiący działanie sobie zastrzegaią) zostały na żądanie Ludwiny z Chwalibogów Jordanowey wdowy, oraz teyże synów, to iest: Józefa Spytka i Jana Kantego Jordanów między sobą braci, a tychże dóbr Jaronowice Wierzycieli hypotecznych, pierwey w Raszkowie Powiecie Jędrzeiowskim w Woiewództwie Krakowskiem, teraz zaś, Ludwiny Jordanowey, w mieście Krakowie w ulicy Mikołayskiey pod Nrem 626, Józefa Jordana w Opatkowicach Drewnianych, w Powiecie Jędrzeiowskim Woiewództwie Krakowskiem, a Spytka i Jana Kantego Jordanów w Więcławicach, w Powiecie i Woiewództwie Krakowskiem mieszkaiących, zamieszkanie zaś prawne co do ninieyszego przedmiotu w mieście Woiewódzkiem Kielce w ulicy Bożeckiey pod Nrem 181 u Hyacentha Krzyżanowskiego, Patrona Trybunału Cywilnego Pierwszey Instancyi Woiewództwa Krakowskiego, obrane maiących, aktem Komornika Jana Kantego Kowalskiego dd. 19 Grudnia 1826 r. wpisanym, końcem przymuszonego wywłaszczenia zaięte, a to na satysfakcyią kapitału Czerwonych Złotych 3948 i 9 Złp. wraz z prowizyią po 5/100 rocznie rachuiąc, co pół roku decursive przypadaiącą, a od dnia 24 Czerwca 1826 roku decursive biorąc zaległą, z którey należytości kapitał Józefowi Spytkowi i Janowi Kantemu Jordanom, zaś prowizyia Ludwinie Jordanowey przypada, w skutek kontraktu sprzedaży i kupna o też dobra Jaronowice urzędownie w Młodziejowicach dnia 4 Sierpnia 1819 roku, przed Floryanem Choynackim, Pisarzem Aktowym Woiewództwa Krakowskiego, między Ludwiną i Józefem Jordanami z iedney, a Janem Hr. Leduchowskim z drugiey strony spisanego, prawnie doręczonego i zahypotekowanego. Takowe dobra Jaronowice, na Audyencyi Trybunału Cywilnego pierwszey Instancyi Woiewództwa Krakowskiego, posiedzenia swe w mieście Kielce, w gmachu Leonard zwanym, zwykle odbywaiącego, w drodze zaięcia nieruchomości przymuszonego wywłaszczenia, przez publiczną Licytacyią sprzedane będą.

Zaięcie wspomnione obszerniey szczegóły obeymuiące, zostało przez Woźnego Sądu Pokoiu Powiatu Jędrzeiowskiego, Kazimierza Jaworskiego dnia 22 Stycznia 1827 r. dłużnikowi i Wóytowi Gminy Jaronowice Janowi Hr. Leduchowskiemu, a dnia 25 Stycznia tegoż roku Józefowi Klimkiewiczowi, Pisarzowi Sądu Pokoiu Powiatu Jędrzeiowskiego, nadto przez Woźnego Trybunalskiego Łukasza Montaryga dnia 14 Lutego tegoż roku Kassyerowi Obwodu Kieleckiego w kopii doręczone, zaś dnia 14 Lutego 1827 i dnia 23 Listopada 1829 r. zostało wpisane do xięgi hypoteczney tychże dóbr zaiętych Jaronowice, a dnia 15 Lutego 1827 i dnia 2 Grudnia 1829 r. do xięgi zaięciów dóbr nieruchomości w kancellaryi Trybunału mieyscowego utrzymowaney. Pierwsza publikacya warunków sprzedaży dóbr wspomnionych, odbędzie się na audyencyi publiczney Trybunału Pierwszey Instancyi Woiewództwa Krakowskiego w mieście Kielce w mieyscu iego posiedzeń, w gmachu Leonard zwanym, dnia dwudziestego ósmego Stycznia tysiąc ośmset trzydziestego roku, następnie zaś dwie publikacyie warunków teyże sprzedaży stosownie do art: 702 kodexu postępowania Sądowego co dwa tygodnie ogłoszone zostaną, zawsze w godzinach rannych. Sprzedaży dóbr tych trudni się Hyacynth Krzyżanowski, Patron przy Trybunale Cywilnym Woiewództwa Krakowskiego, którego zamieszkanie powyżey iest wskazane.

Kielce dnia 3 Grudnia 1829 roku. *Szałowicz.*